

VAIHTOEHTO	VAIHTOEHDON KUVAUS
<p>Vaihtoehto 3. YHDISTELMÄMALLI</p> <p>Opetus järjestetään suorassa luokassa tai alkuluokassa.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Suorat luokat 2. Alkuluokka <ol style="list-style-type: none"> a. Alkuluokka, jossa esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus toteutuvat samassa paikassa. b. Alkuluokka, jossa esiopetus toteutuu alkuluokassa ja täydentävä varhaiskasvatus varhaiskasvatusyksikössä. Täydentävään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen välillä siirrytään kuljetuksella, tarvittaessa aamuisin ja iltapäivisin. 	<p>Nurmijärven kunnan esiopetus, 1. luokan ja osittain 2. luokan opetus toteutuu sekä alkuluokissa että suorissa luokissa ja omina esiopetusryhminä.</p> <p>Kunnassa toimii samanaikaisesti kaksi erilaista opetuksen järjestämisen toimintatapaa esiopetuksessa ja alkuopetuksessa.</p> <p>Esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämisen vähimmäiskriteereistä oppilaiden määrän osalta päätetään sivistyslautakunnassa erikseen.</p> <p>Päätös esi- ja alkuopetuksen pedagogisesta toteutustavasta vaihtoehtojen välillä, sekä esitys tarvittavista resursseista tehdään vuosittain sivistyslautakunnassa. Sivistyslautakunnan päätöksen pohjaksi kootaan Nurmijärvellä tuotettua kokemukseen perustuvaa arviointitietoa opetuksen järjestämisen vaihtoehtoista.</p> <p>Toimintaa ohjaavat perusopetuslaki (628/1998) ja perusopetusasetus (20.11.1998/852) sekä esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteet ja paikalliset opetussuunnitelmat. Täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevia esioppilaita koskee myös varhaiskasvatuslaki (540/2018).</p> <p>Täydentävä varhaiskasvatus esiopetuksen oppilaille järjestetään koulussa tai päiväkodissa.</p> <p>Alkuluokasta luopumisen vaikutusten ennakkoarvioinnissa (sivistyslautakunta 10.10.23) on kuvattu toteutusvaihtoehdot 1; nykytila: Joustava alkuluokkamalli kaikissa yksiköissä ja 2; Suorat luokat. Toteutusvaihtoehtoihin 1 ja 2 viitataan tässä asiakirjassa.</p>

VAIHTOEHTO	PÄÄTÖSVAIHTOEHDON LAPSIIN VAIKUTTAVAT HYÖDYT JA LAPSIIN VAIKUTTAVAT HAITAT
<p>Vaihtoehto 3. YHDISTELMÄMALLI</p> <p>Opetus järjestetään suorassa luokassa tai alkuluokassa.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Suorat luokat 2. Alkuluokka <ol style="list-style-type: none"> a. Alkuluokka, jossa esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus toteutuvat samassa paikassa. b. Alkuluokka, jossa esiopetus toteutuu alkuluokassa ja täydentävä varhaiskasvatus varhaiskasvatusyksikössä. Täydentävään varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen välillä siirrytään kuljetuksella, tarvittaessa aamuisin ja iltapäivisin. 	<p>Alkuluokasta luopumisen vaikutusten ennakkoarvioinnissa (sivistyslautakunta 10.10.23) on kuvattu toteutusvaihtoehdot 1; nykytila: Joustava alkuluokkamalli kaikissa yksiköissä ja 2; Suorat luokat. Ennakkoarvioinnissa on kuvattu lapsiin vaikuttavia hyötyjä ja haittoja suorien luokkien ja alkuluokan osalta.</p> <p>LAPSIIN VAIKUTTAVAT HYÖDYT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivoinut henkilöstö tuottaa laadukasta opetusta. Mahdollisuus valita Nurmijärven kunnan palveluksessa työpaikka, jossa toteutetaan itselle mielekästä esi- ja alkuopetuksen pedagogiikkaa lisää henkilöstön motivaatiota. • Oppilaat ohjautuvat useimmiten lähikouluun. <p>LAPSIIN VAIKUTTAVAT HAITAT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lapsen saama opetuksen järjestelyn tapa määrittynyt asuinpaikan mukaan. • Opetuksen pedagogisen toteutustavan mukaan lapset ovat kunnan sisällä eriarvoisessa asemassa siinä kuinka paljon kasvatushenkilöstöä ryhmällä/ luokalla on oppilaiden käytettävissä. • Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön toteutumisen laadun vaihtelut, johtuen erilaisista pedagogisen toteutustavan malleista vaikuttavat kunnan esi- ja alkuopetuksen oppilaiden tasavertaiseen eheään koulupolkuun, eli siirtyvän tiedon määrään ja laatuun. • Toteutusvaihtoehdon mukaan siirtymien määrä oppilaiden koulupolulla vaihtelee kunnan sisällä. Niitä voi olla varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja siitä kouluun useita tai vain yksi. • Vertaisryhmän merkitys on esiopetuksessa tärkeää. Osassa kouluista esiopetusryhmät jäävät pieniksi vertaistuen mahdollistamisen näkökulmasta sekä suorissa luokissa että alkuluokkatoiminnassa.

ARVIOT HYÖDYISTÄ JA HAITOISTA																																																																																																												
<p>OPETUSRYHMIEN KOKO</p> <p>Yhdistelmämallissa opetusryhmien koko vaihtelee koulukohtaisesti 15–30 oppilaan välillä. Henkilöstöresurssi vaihtelee 1–4 kasvattajan välillä sekä mahdollinen oppimisen tuen resurssi pedagogisen valinnan mukaan. Alkuluokassa on ryhmää varten useampi kasvattaja, jotka jakavat ryhmää opetuksen aikana tarkoituksenmukaisella tavalla. Useampi kasvattaja mahdollistaa ryhmän joustavan ryhmittelyn ja eriyttämisen sekä ylös että alaspäin.</p> <p>Suurissa luokissa on yksi opettaja ja tarvittaessa koulunkäynnin ohjaajaresurssia. Pienemmissä kouluissa ikäryhmät ovat pienempiä kuin suurissa kouluissa, jolla on vaikutusta alkuluokan opetusryhmän kokoon. Pienemmissä kouluissa luokat ovat usein yhdysluokkia, jolloin yksi opettaja opettaa 2–3 vuosiluokkaa samanaikaisesti.</p> <p>Varhaiskasvatuksen ryhmän koon määrittelee varhaiskasvatuslaki. Enimmäiskoko ryhmälle on 21 lasta/ 3 kasvattajaa.</p> <p>Oppilasmäärät tulevat seuraavina vuosina laskemaan ja vaihtelemaan eri yksiköiden välillä. Alla olevaan taulukkoon on koottu vuosina 2018–2020 syntyneiden lasten määriä kyseisten koulujen oppilaaksiottoalueilla.</p> <table border="1" data-bbox="571 1137 1428 1352"> <thead> <tr> <th colspan="12">LAPSIA VUONNA 2023-2024</th> </tr> <tr> <th>2018 syntyneet</th> <th>lukittu</th> <th>avoin</th> <th>yhteensä</th> <th>2019 syntyneet</th> <th>lukittu</th> <th>avoin</th> <th>yhteensä</th> <th>2020 syntyneet</th> <th>lukittu</th> <th>avoin</th> <th>yhteensä</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>VENDLASKOLAN</td> <td>11</td> <td>0</td> <td>11</td> <td>VENDLASKOLAN</td> <td>11</td> <td>0</td> <td>11</td> <td>VENDLASKOLAN</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>VALKIÄRVI</td> <td>2</td> <td>0</td> <td>2</td> <td>VALKIÄRVI</td> <td>3</td> <td>0</td> <td>3</td> <td>VALKIÄRVI</td> <td>1</td> <td>0</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>METSÄKYLÄ</td> <td>7</td> <td>3</td> <td>10</td> <td>METSÄKYLÄ</td> <td>2</td> <td>1</td> <td>3</td> <td>METSÄKYLÄ</td> <td>7</td> <td>3</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>UOTILA</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>11</td> <td>UOTILA</td> <td>6</td> <td>0</td> <td>6</td> <td>UOTILA</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>KARHUNKORPI</td> <td>1</td> <td>15</td> <td>16</td> <td>KARHUNKORPI</td> <td>5</td> <td>15</td> <td>20</td> <td>KARHUNKORPI</td> <td>3</td> <td>16</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td>PALJOJOKI</td> <td>7</td> <td>0</td> <td>7</td> <td>PALJOJOKI</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>5</td> <td>PALJOJOKI</td> <td>7</td> <td>5</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>NUKARI</td> <td>11</td> <td>0</td> <td>11</td> <td>NUKARI</td> <td>9</td> <td>2</td> <td>11</td> <td>NUKARI</td> <td>10</td> <td>0</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table> <p>Taulukko 1.</p>	LAPSIA VUONNA 2023-2024												2018 syntyneet	lukittu	avoin	yhteensä	2019 syntyneet	lukittu	avoin	yhteensä	2020 syntyneet	lukittu	avoin	yhteensä	VENDLASKOLAN	11	0	11	VENDLASKOLAN	11	0	11	VENDLASKOLAN	10	0	10	VALKIÄRVI	2	0	2	VALKIÄRVI	3	0	3	VALKIÄRVI	1	0	1	METSÄKYLÄ	7	3	10	METSÄKYLÄ	2	1	3	METSÄKYLÄ	7	3	10	UOTILA	5	6	11	UOTILA	6	0	6	UOTILA	10	0	10	KARHUNKORPI	1	15	16	KARHUNKORPI	5	15	20	KARHUNKORPI	3	16	19	PALJOJOKI	7	0	7	PALJOJOKI	3	2	5	PALJOJOKI	7	5	12	NUKARI	11	0	11	NUKARI	9	2	11	NUKARI	10	0	10
LAPSIA VUONNA 2023-2024																																																																																																												
2018 syntyneet	lukittu	avoin	yhteensä	2019 syntyneet	lukittu	avoin	yhteensä	2020 syntyneet	lukittu	avoin	yhteensä																																																																																																	
VENDLASKOLAN	11	0	11	VENDLASKOLAN	11	0	11	VENDLASKOLAN	10	0	10																																																																																																	
VALKIÄRVI	2	0	2	VALKIÄRVI	3	0	3	VALKIÄRVI	1	0	1																																																																																																	
METSÄKYLÄ	7	3	10	METSÄKYLÄ	2	1	3	METSÄKYLÄ	7	3	10																																																																																																	
UOTILA	5	6	11	UOTILA	6	0	6	UOTILA	10	0	10																																																																																																	
KARHUNKORPI	1	15	16	KARHUNKORPI	5	15	20	KARHUNKORPI	3	16	19																																																																																																	
PALJOJOKI	7	0	7	PALJOJOKI	3	2	5	PALJOJOKI	7	5	12																																																																																																	
NUKARI	11	0	11	NUKARI	9	2	11	NUKARI	10	0	10																																																																																																	
<p>TALOUS- JA KUSTANNUSVAIKUTUKSET</p> <p>Yhdistelmämallissa henkilöstökulujen kustannusvaikutuksia on arvioitu siten, että vaihtoehto 3, yhdistelmämallissa on huomioitu oppilasmäärän kehitys vuosina 2024–2027. Nuukasäästöjä laskettaessa on huomioitu vuoden 2023 oppilasmäärä.</p> <p>Alkuluokkatoiminta vaatii esiopetuksessa lisää henkilöstöresurssia täydentävän varhaiskasvatuksen osalta. Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus on määritelty laissa, joka on 7 lasta/1 kasvatusvastuullinen työntekijä. Lasten varhaiskasvatuspäivät vaihtelevat klo 06.00–18.00 välillä, jonka toteutus vaatii lakisääteisten suhdelukujen vuoksi kolmen-neljän lakisääteisyysmukaisen työntekijän työpanoksen/esiopetusryhmä. Esimerkiksi tilanne, jossa alkuluokan esioppilaiden määrä on alle 21 oppilasta, aiheuttaa lisäkustannuksia.</p>																																																																																																												

	<p>Kestävän kasvun ohjelman mukaista taloudellista säästöä saadaan syntymään siten, että esiopetusta ei järjestetä kaikissa yksiköissä. Esioppilaat pyritään sijoittamaan siten, että muodostuu varhaiskasvatuslain mukaisia kolmen kasvattajan ryhmiä ja henkilöstöresurssit ovat näin tehokkaasti käytössä.</p> <p>Tukea tarvitsevat oppilaat perusopetuksen luokissa ovat yhden opettajan ja mahdollisen koulunkäynnin ohjaajan ohjauksessa. Pienempiin ryhmiin jakaminen vaatii resurssia ja alkuluokissa on useamman kasvattajan avulla tuen tarpeeseen pystytty vastaamaan joustavasti. Ohjaajaresurssin ja pienluokkien tarve saattaa lisääntyä, kun oppilaille haetaan useamman aikuisen luokkia.</p> <p>Esiopetusryhmissä esioppilaan tuki järjestetään varhaiskasvatuksen tuen järjestämisen prosessin mukaisesti. Suoran luokan malli saattaa lisätä varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitajien tarvetta esiopetusryhmissä.</p> <p>Kestävän kasvun ohjelman (NUUKA) vakanssivähennykset on toteutettu vähennyslaskelmissa siten, että varhaiskasvatuksen opettajan vakanssit on siirretty varhaiskasvatuksen muihin yksiköihin ja vähennykset tehty varhaiskasvatuksen lastenhoitajien vakansseista. Näin on toimittu koska varhaiskasvatuslain mukainen henkilöstön mitoitus muuttuu vuonna 2030. Lakimuutos vähentää lastenhoitajien tarpeen noin puoleen entisestä tarpeesta.</p> <p>Kustannusvaikutusta on arvioitu suunnitelmalla, jossa alkuluokkaa jatketaan osassa yksiköitä. Laskelmissa on laskettu kustannus siten, että palvelutuotanto toteutetaan tilanteessa, jossa esiopetusta järjestetään vähintään 5 oppilaalle ja täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään vähintään 10 oppilaalle. Taulukkoa tulkittaessa on tärkeää huomioida lapsimäärien vuosittainen vaihtelu. (Taulukko 1)</p> <p>Alla olevassa taulukossa malliesimerkki alkuluokkatoiminnan kustannusvaikutuksista yhdistelmämallissa, kun opetus järjestetään alkuluokassa. Malliesimerkin kustannusvaikutuslaskemissa on tarkasteltu oppilasmääriä vuosille 2024–2027.</p> <p>Malliesimerkkiin on valittu seuraavat yksiköt; Karhunkorpi, Lepsämä, Lukkari, Länsikaari, Maaniittu, Metsäkylä, Nukari, Palojoki, Röykkä, Uotila, Valkjärvi ja Vendlaskolan</p>
--	--

YKSIKKÖ	TARVITTAVA RESURSSI	VUOSITTAINEN KUSTANNUSLISÄYS
Karhunkorpi	2 vo 2 lh	169000 €
Lepsämä	2 lh	74600 €
Lukkari	1 lh	37300 €
Länsikaari	1lh	37300 €
Maaniittu	1 lh	37300 €
Metsäkylä	1 vo 2 lh	121800 €
Nukari	0	0 €
Palojoki	1 vo	47200 €
Röykkä	1 lh	37300 €
Uotila	0	0 €
Valkjärvi	1 vo	47200 €
Vendlaskolan	1vo ja 2 lh	121 800 €
Yhteensä	6 vo 12 lh	730 800 €

Taulukko 2.

Taulukon kustannusvaikutuslaskemissa on tarkasteltu oppilasmääriä vuosille 2024–2027.

Kustannusvaikutuksissa huomioitava mahdolliset kuljetuskustannukset Palojoella ja Valkjärvellä.

Kirkonkylän alueella on tilaa yksiköissä toteuttaa esiopetusta ja täydentävää varhaiskasvatusta tulevina vuosina. Alkuluokkaopetuksen toteuttamisesta esimerkiksi Karhunkorpeen syntyy kustannuksia, jos esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus järjestetään koululla, koska samaan aikaan toisessa paikassa on resurssien väljyyttä.

Alkuluokasta luopumisen vaikutusten ennakoarvioinnissa (sivistyslautakunta 10.10.23) on kuvattu ruokahuoltoon, siivouksiin ja kuljetuksiin liittyviä kustannusvaikutuksia.

TILAT

Alkuluokkatoiminnalla on tällä hetkellä tiloja sekä kouluilla että päiväkodeissa. Tilat riittävät pääsääntöisesti.

Tilat riittävät, koska kunnan kokonaislapsimäärä on laskussa ja muuttuu ja vaihtelee alueittain. Esiopetusta järjestetään jatkossa pääsääntöisesti koulujen tiloissa ja tarvittaessa päiväkodeissa, tämä on välttämätöntä tilojen riittävyyden takaamiseksi. Tilat vaativat muokkausta esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Mikäli alkuluokkatoiminta jatkuisi, toivotaan pedagogisesti tilojen osalta tulevaisuudessa lisää muuntautumiskykyä ja mahdollisuutta jakaa oppilaita enemmän pieniin ryhmiin. Alkuluokat toimivat pääosin kouluiksi rakennetuissa tiloissa, jotka eivät palvele kaikilta osin esioppilaiden tarpeita eivätkä vastaa varhaiskasvatuksen tiloille asetettua tilamitoitusta.

	<p>HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET (saatavuus, pitovoima, työhyvinvointi) Nurmijärven alkuluokkatoiminnasta ollaan kiinnostuneita valtakunnallisesti ja joustavaa esi- ja alkuopetusta kehitetään tällä hetkellä monissa kunnissa ja kaupungeissa. Nurmijärvellä on käynyt paljon kiinnostuneita vierailijoita ja Nurmijärveltä pyydetään esittelyjä kasvatus- ja opetusalan tilaisuuksiin mm. Opetushallitukseen.</p> <p>Alkuluokkatoiminta jakaa henkilöstön mielipiteitä. Se on usealle veto- ja pitovoimatekijä, joillekin taas työntövoima.</p> <p>Tiimityöskentely on iso kulttuurin muutos koulun opettajille. Esiopetuksen työntekijöille useamman henkilön tiimissä työskentely on tuttua. Laura Rantavuori (2019) on väitöskirjassaan tutkinut työn muutosta, jossa useampi asiantuntija tekee työtä yhdessä. Yhteistyön synnyttäminen vaatii aikaa ja onnistuessaan se mahdollistaa hedelmällisen ja oppilasta hyödyttävän moniammatillisen yhteistyön. (L. Rantavuori, 2019)</p> <p>Moniammatillinen yhteistyö alkuluokkatiimissä lisää opettajien kokemuksen mukaan psyykkistä selviytymiskykyä ja joustavuutta haastavissa tilanteissa, mikä lisää työhyvinvointia. Kun useampi henkilö on pohtimassa ja ratkaisemassa tilanteita, on siinä selkeä ero perinteiseen yksin luokassa toimimisen tapaan. Henkilöstö kokee alkuluokkatyöskentelyssä haasteena yhteisen suunnitteluajan puutteen ja kaipaa lisää selkeyttä johtamiseen ja johtamisen rakenteisiin (palaverit).</p> <p>Alkuluokkatyöskentelyä moniammatillisessa tiimissä vaikeuttaa se, että henkilöstö työskentelee eri virka- ja työehtosopimusten sekä työaikamääräysten mukaisesti. Tämä hankaloittaa esimerkiksi yhteistä työn suunnittelua</p> <p>Esi- ja alkuopetuksessa kehitetään ja tutkitaan tällä hetkellä valtakunnallisesti uudenlaisia tapoja toteuttaa kasvatus- ja opetustehtävää. Työnantajakuvan kannalta suorat luokat -vaihtoehto on riski tilanteessa, jossa veto- ja pitovoima ovat tärkeitä asioita rekrytointien onnistumiseen.</p> <p>Yhdistelmämalli tarjoaa henkilöstölle valinnan mahdollisuuden. Henkilöstöllä on mahdollisuus löytää oman kunnan sisältä sopiva malli tehdä työtä esi- ja alkuopetuksessa.</p> <p>Tämä malli tuottaisi todennäköisesti jonkin verran henkilöstön liikehdintää työpaikkojen välillä.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa esiopetusryhmien ryhmäkokojen erot tuottavat eriarvoisuutta työntekijöiden välille työn kuormittavuuden näkökulmasta.</p>
--	---

	<p>VAIKUTUKSET OPPILASSIJOITTELUUN (KOULUKULJETUKSET)</p> <p>Kestävän kasvun ohjelman mukaista taloudellista säästöä syntyy siten, että esiopetusta ei järjestetä kaikissa yksiköissä. Esioppilaat pyritään sijoittamaan niin, että muodostuu varhaiskasvatustilain mukaisia kolmen kasvattajan ryhmiä ja henkilöstöresurssit ovat näin tehokkaasti käytössä.</p> <p>Yhdistelmämalli vaatii sekä perusopetuksen että esiopetuksen oppilaaksioton periaatteiden tarkastelua ja uudelleen määrittelyä. Esioppilaaksi ottamisesta tehdään oma prosessi.</p> <p>Asuinpaikka vaikuttaa esioppilaaksi ottamiseen ja se ei tapahdu välttämättä koulupolun mukaisesti, jolloin lapselle saattaa tulla useampi nivelvaihe, siirryttäessä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja sitten kouluun.</p> <p>Huoltajien mielenkiinto, joko suoran luokan opetusta tai alkuluokkamallia kohtaan saattaa lisätä toissijaisten esiopetus- tai koulupaikka hakemusten määrää. Toissijaisten hakemusten käsittelyssä ovat selkeät periaatteet oppilaaksiotosta välttämättömät, jotta kuntalaisten tasapuolinen kohtelu toteutuu.</p> <p>Hakemusten käsittelyyn kuluu runsaasti aikaa ja hallinnon resursseja.</p>
	<p>ESI- JA ALKUOPETUKSEN YHTEISTYÖ</p> <p>Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö jatkuu riippumatta mallista, jolla pedagogisesti opetusta toteutamme. Opetussuunnitelmat velvoittavat yhteistyöhön ja sujuvan siirtymävaiheen rakentamiseen yhteistyössä oppilaalle.</p> <p>Yhteistyön tekemistä haastaa yksiköiden maantieteellinen sijainti. Laajassa kunnassa esiopetusyksiköiden ja koulujen välinen matka voi olla hyvin pitkä ja tämänkaltaisessa tilanteessa yhteistyön toteuttaminen vaatii tarkkaa suunnittelua ja resurssointia. Tällaisessa tilanteessa yhteistyö on hyvin haavoittuvaa esimerkiksi henkilöstön poissaolotilanteissa.</p> <p>Yhteistyön tekeminen oppilasta hyödyttävällä tavalla tulee mahdollistaa kaikissa malleissa ja siihen tulee budjetoida resursseja. Resurssien budjetoinnissa on huomioitava oppilaiden kuljetuskustannukset yhteistyön toteutuksessa, yhteistyön suunnitteluun ja palaverihin, oppilaan nivelvaiheen tiedonsiirtoon ja johtamiseen tarvittava aika. Yhteistyön toteuttaminen vaatii selkeitä rakenteita ja johtamista.</p> <p>Toisen työn tuntemus on yksi edellytys yhteistyölle, sen sujumiselle ja arvostukselle. Yhteistä työtä tehtäessä on esi- ja alkuopetuksen yhteistyö helppoa ja tapahtuu arjessa ilman erillistä resurssointia ja suunnittelua. Oppilaan koulupolku on eheä ja pedagogiset oppilasta</p>

ALKULUOKKATOIMINNASTA LUOPUMISEN VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI

	<p>hyödyttävät käytännöt siirtyvät oppilaan kanssa työskentelevien kasvattajien kesken luontevasti ilman tietokatkoja.</p> <p>Alkuluokkatoiminnassa on kehitytty paljon keskinäisessä työn tuntemuksessa. Kohtaamisten avulla on löydetty yhteisiä, lasta hyödyttäviä toimintatapoja ja pedagogisia ratkaisuja.</p>
--	---